

Становище

от проф. д-р Светла Василева Богданова

Относно: конкурс за професор по научна специалност „Фармакогнозия и фитохимия“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.3 Фармация, обявен в ДВ, бр. 24/16.03.2018 г/ поправка в ДВ, бр. 27/27.03.2018 г., за нуждите на Факултет по химия и фармация, Софийски университет „Св.Климент Охридски“

Единствен кандидат в обявения конкурс е доц.д-р Анели Методиева Неделчева. Представените от кандидатката документи показват убедително, че професионалният ценз и кариерното ѝ развитие отговарят на профила на конкурса. Кандидатката завършва биология с отличен успех и с призната квалификация „биология със специализация лечебни растения“ в Биологическия факултет, СУ „Св.Климент Охридски“. Непосредствено след завършване на магистратурата тя става докторант в катедра Ботаника и защитава успешно докторска дисертация. От 1997 г. в същата катедра за-почва научно-изследователска и педагогическа кариера, а от 2012 г. е избрана за доцент в Биологическия факултет на СУ „Св.Климент Охридски“.

Общият брой научни публикации на доц.Неделчева е 52, които са публикувани в издания с общ IF 17,684 и общ брой цитирания над 440 – над 50% от тях са в специализирани международни издания реферирани в Web of Science или Scopus.. Тя притежава и две Свидетелства за регистрация на 2 полезни модела издадени от Патентното ведомство на Република България. Индексът на Хирш на доц. д-р Неделчева е 10.

В конкурса за професор доц.Неделчева участва с 18 публикации – 1 от тях е глава от книга, издадена от Springer Science+Business Media, NY, а останалите са в реферирани списания, много от тях с IF. Върху публикациите има 198 цитата. Участията ѝ в научни форуми са 69 - у нас (20) и в чужбина (49).

В конкурса доц. Неделчева представя и хабилитационен труд озаглавен „Интегриран подход във фармакогнозията и етноботаниката: проучвания върху лечебните растения в България, Балканите и Югоизточна Европа“. Хабилитационният труд представлява един много професионално написан и богато илюстриран монографичен обзор, който дава ценна информация не само за научните приноси на кандидатката, но и за съвременното развитие на научната област, в която доц. д-р Неделчева провежда научни изследвания, както и за техния отзвук в професионалната литература.

Научният интерес на кандидатката, е насочен към етноботаническо проучване на представители на лечебни растения от висшата флора и възможностите за тяхното практическо приложение за лечение, профилактика на различни заболявания или като храна. При това заслужава да се отбележи комплексният подход, който доц. Неделчева използва при изследванията на видове растения от различни систематични групи в три географски района - България, Балканите и Югоизточна Европа. Започва се с проучване на етноботаниката и етномедицината на растенията, след което следва тяхното фармакогностично и фитохимично охарактеризиране и търсене на възможности за практическо приложение.

От основните приноси на провежданите изследвания бих искала да отбележа резултатите от етноботаническите проучвания на лечебни растения и диворастящи растения за храна в България, както и сравнителните резултати от изнесените извън България теренни етноботанически проучвания в страни на Балканския полуостров и др. европейски страни, приложението на комплексния подход в проучванията, което е довело, например, до установяване на повишено съдържание на пиролизидинови алкалоиди в *Farfarae folium* и предложението за контрол на съдържанието им в българските растения съгласно нормите установени от Европейската агенция за лекарства.

Оценявам като много положителни и като български принос към европейските изследвания за решаването на актуални проблеми свързани с хармонизация на стандартите за качество: i) проучванията с комплексен подход на моделни видове растения от българската флора, описани в Европейската фармакопея и (ii) изведените съвременни тенденции в употребата на лечебни растения в България, свързани с растителни видове от азиатски произход, във връзка със създаването на монографии в Европейската фармакопея за растения използвани в традиционната китайска медицина и решаване на проблеми свързани с ефективния контрол.

Като признание за значимостта на провежданите от доц.Неделчева изследвания и отзвук за тях, бих посочила книгата "Ethnobotany of the Balkans», предстоящо издание на Springer Verlag за 2019 г. с редактори Pieroni, A., & Nedelcheva, A..

Проектна дейност

Доц.Неделчева участва активно в разработването на 13 научни проекта. От тях – 2 са международни, в единия от тях тя е национален координатор, 5 са национални по линия на МОН и 6 – вътрешноуниверситетски, в 3 от които тя е ръководител.

Доц.Неделчева има много активна **експертна дейност**. Например, тя е активен член на експертна фармакогностична група към Фармакопейния комитет към ИАЛ, уважаван експерт в МОН, член на експертна група за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в област „фармацевтична ботаника“ в МУ-София и МУ-Варна. Тя е рецензент на материали в много специализирани списания, участник в научни журита и др.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Неделчева е ерудиран и уважаван преподавател с богат педагогически опит. Тя започва да подготвя и изнася лекционни курсове още като главен асистент в Биологическия факултет, където продължава да преподава и днес.

Тя е един от активните участници осъществили въвеждането във ФХФ на учебните дисциплини «фармацевтична ботаника (Систематика на висши растения)» и «фармакогнозия с фитохимия» I и II част, за новооткритата специалност «фармация».

Тя организира учебния процес вкл. и учебните лаборатории, създава съвременни учебни програми, организира и провежда учебните практики по фармакогнозия и по ботаника, създава и поддържа Учебни сборки по фармакогнозия и фармацевтична ботаника и др. Тя е първият водещ лектор на 1-вия випуск магистри фармацевти във ФХФ.

Доц. Неделчева е утвърден преподавател, който използва различни съвременни подходи за събуждане и поддържане на студентския интерес към етноботаниката и фармакогнозията. Тя е била ръководител на 6 дипломни работи. Във ФХФ доц.Неделчева подготвя индивидуално 2-ма студенти по време на тяхното следване за преподавателски кадри по фармакогнозия.

Въз основа на гореописаните съображения и съобразявайки се с „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”” както и с „Препоръки за критериите при придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ за професионално направление „Химически науки““ преценявам, че личните качества, квалификации и приносите на доц. д-р Анели Методиева Неделчева в научно-изследователската, учебно-преподавателската и експертна дейности отговарят напълно за заемане на академичната длъжност „професор”.

Препоръчвам убедено доц. д-р Анели Методиева Неделчева да бъде избрана за Професор по научната специалност „фармакогнозия и фитохимия“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.3 Фармация, за нуждите на Факултета по химия и фармация на СУ „Св. Климент Охридски”

София, 26.07.2018 г.

Проф. д-р Светла Богданова